

BÀI 3

BÀI TOÁN LIỆT KÊ

Giáo viên: TS. Nguyễn Văn Hiệu

Email: nvhieuqt@dut.udn.vn

1.1. Giới thiệu

Nội dung

- ✓ 1.1. Giới thiệu
- ✓ 1.2. Phương pháp sinh
- ✓ 1.3. Phương pháp quay lui

1.1. Giới thiệu

Mục đích

- Liệt kê danh sách tất cả các cấu hình

Bản chất

- Xây dựng thuật toán:
 - Dữ liệu vào: cấu hình hiện tại.
 - Dữ liệu ra: cấu hình kế tiếp.

1.1. Giới thiệu

Nguyên tắc

- Không được lặp.
- Không được bỏ sót.

Lưu ý

- Chưa có phương pháp giải:
 - ✓ **Phương pháp Sinh**
 - ✓ **Phương pháp quay lui**

1.2. Phương pháp sinh

Sử dụng

- Giải bài toán liệt kê

Điều kiện

- Xác định được một thứ tự.
 - Xác định cấu hình đầu tiên
 - Xác định cấu hình cuối cùng
- Xây dựng được thuật toán

1.2. Phương pháp sinh

Bản chất

```
Generating_method(...) {  
    <Cấu hình ban đầu>;  
    stop = islastconfigure(...);  
    while (stop==0) {  
        <Cấu hình hiện thời >  
        <Sinh_kế_tiếp>;  
    }  
}
```

Chú thích

- ✓ Stop == 1, là cấu hình cuối cùng
- ✓ Stop == 0, chưa phải là cấu hình cuối cùng
- ✓ <Sinh_kế_tiếp> là thuật toán sinh cấu hình tiếp theo trên thứ tự đã xác định trước

1.2. Phương pháp sinh

Ứng dụng

- ✓ Liệt kê dãy nhị phân có độ dài n .
- ✓ Liệt kê các tập con k phần tử của tập n phần tử.
- ✓ Liệt kê các hoán vị của tập n phần tử

1.2. Phương pháp sinh

Ví dụ 1:

Liệt kê các dãy nhị phân có độ dài n

Bước 1: Xác định thứ tự

➤ Dãy nhị phân được biểu diễn:

$$b = (b_1 \ b_2 \ \dots \ b_n)$$

thỏa mãn $b_i \in \{0,1\}$

➤ Định nghĩa thứ tự từ điển:

$$b = (b_1 \ b_2 \ \dots \ b_n) \text{ và } *b = (*b_1 \ *b_2 \ \dots \ *b_n)$$

thứ tự $b < *b$,

nếu $q(b) < q(*b)$

1.2. Phương pháp sinh

Ví dụ 1:

Liệt kê các dãy nhị phân có độ dài n

Bước 2: Cấu hình đầu và cuối

- ✓ Khi $n = 4$ phần tử, có 2^4 dãy nhị phân được liệt kê

1.2. Phương pháp sinh

Ví dụ 1:

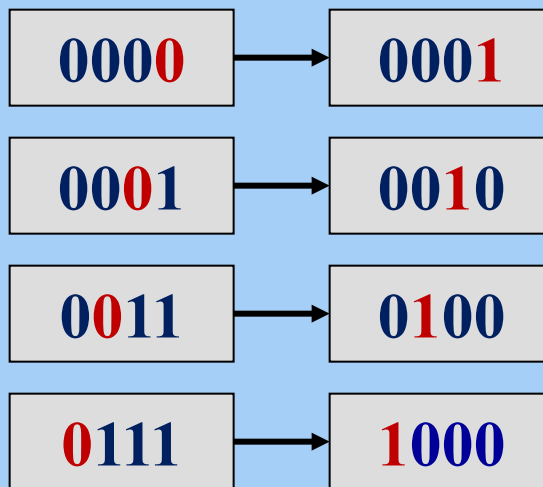
Liệt kê các dãy nhị phân có độ dài n

Bước 2:

<u>b</u>	<u>q(b)</u>	<u>b</u>	<u>q(b)</u>
0000	0	1000	8
0001	1	1001	9
0010	2	1010	10
0011	3	1011	11
0100	4	1100	12
0101	5	1101	13
0110	6	1110	14
0111	7	1111	15

1.2. Phương pháp sinh

Bước 3: xác định thuật toán

Thuật toán

- ✓ Tìm i từ bên phải:
 $b_i = 0$.
- ✓ Gán lại $b_i = 1$ và
 $b_j = 0$ với mọi $j > i$.

```
i = n;  
while (i >= 1 && b[i] == '1')  
    b[i--] = '0';  
b[i] = '1';
```

1.2. Phương pháp sinh

```
0 #include <stdio.h>
1 int n, stop, count;
2 void Init(char b[]) {
3     count = 1;
4     int i;
5     for(i=1; i<=n; i++) b[i]='0';
6 }
7 void Out(char b[]) {
8     printf("\n%d:=  ", count);
9     int i;
10    for(i=1; i<=n; i++) printf("%c", b[i]);
11 }
12 void Next_bit_string(char b[]) {
13     int i=n;
14     while(i>=1 && b[i]=='1') b[i--]='0';
15     b[i]='1';
16 }
```


1.2. Phương pháp sinh

```
17 int Lastconfigure(char b[]) {
18     int i;
19     for(i=1;i<=n;i++) { if(b[i]=='0') return 0; }
20     return 1;
21 }
22 void Genarate(char b[]) {
23     Init(b); Out(b);
24     stop = Lastconfigure(b);
25     while(stop==0) {
26         count++;
27         Next_bit_string(b); Out(b);
28         stop = Lastconfigure(b);
29     }
30 main() {
31     printf("n = "); scanf("%d", &n);
32     char b[n];
33     Genarate(b);
34     getch();
35 }
```


1.2. Phương pháp sinh

Ví dụ 1:

Liệt kê các dãy nhị phân có độ dài n

Kết quả	Chương trình
<u>Result</u>	<u>Source Code</u>

1.2. Phương pháp sinh

Ví dụ 2

Liệt kê các tập con k phần tử của tập n phần tử

Chuẩn bị

- ✓ Ánh xạ tập n phần tử vào tập
 $X = \{1, 2, \dots, n\}$
- ✓ Mỗi tập con k phần tử của X được biểu diễn bởi bộ có thứ tự gồm k thành phần:

$$a = (a_1 \ a_2 \ a_3 \ \dots \ a_k)$$

$$\text{thỏa mãn } 1 \leq a_1 < a_2 < a_3 < \dots < a_k \leq n$$

1.2. Phương pháp sinh

Ví dụ 2

Liệt kê các tập con k phần tử của tập n phần tử

Bước 1: Xác định thứ tự

✓ Định nghĩa thứ tự từ điển:

$a = (a_1 \ a_2 \ a_3 \ \dots a_k)$ và $b = (b_1 \ b_2 \ b_3 \ \dots b_k)$
thứ tự $a < b$, nếu tồn tại j ($1 \leq j \leq k$):
 $a_1 = b_1, \dots, a_{j-1} = b_{j-1}, a_j < b_j$

1.2. Phương pháp sinh

Ví dụ 2:

Liệt kê các tập con k phần tử của tập n phần tử

Bước 2:

- ✓ Các tập con 3 phần tử của tập 5 phần tử $\{1,2,3,4,5\}$
- ✓ $C^3_5 = 10$

$\{1,2,3\}$

Cấu hình đầu

$\{1,2,4\}$

$\{1,2,5\}$

$\{1,3,4\}$

$\{1,3,5\}$

$\{1,4,5\}$

Cách sinh

$\{2,3,4\}$

$\{2,3,5\}$

$\{2,4,5\}$

$\{3,4,5\}$

Cấu hình cuối

1.2. Phương pháp sinh

Bước 3: xác định thuật toán

$$n=5, k=3$$

$$\begin{array}{rcl} i = & 1 & 2 & 3 \\ a = & \{1, 4, 5\} \\ n-k+i = & \boxed{3} & 4 & 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \{\boxed{2}, \quad \} \\ \{2, \boxed{3, 4}\} \end{array}$$

Thuật toán

- Giả sử $a = (a_1 \dots a_k)$ không là cuối cùng.
- ✓ B1: Tìm vị trí i đầu tiên từ bên phải của dãy:
 $a_i \neq n-k+i.$
- ✓ B2: Thay a_i bởi $a_i + 1.$
- ✓ B3: Thay a_j bởi $a_i - i + j,$
với $j = i+1, \dots, k$

1.2. Phương pháp sinh

Thuật toán

- Giả sử $a = (a_1 \dots a_k)$ không là cuối cùng.
- ✓ B1: Tìm vị trí i đầu tiên từ bên phải của dãy:
 $a_i \neq n-k+i$.
- ✓ B2: Thay a_i bởi $a_i + 1$.
- ✓ B3: Thay a_j bởi $a_i - i + j$,
với $j = i+1, \dots, k$

Code

B1:

```
i=k;  
while (a[i]==n-k+i) i-- ;
```

B2:

```
a[i]= a[i] + 1;
```

B3:

```
for (j=i+1; j<=k; j++)  
    a[j]= a[i]+ j -i;
```

1.2. Phương pháp sinh

```
0 #include <stdio.h>
1 int n, stop;
2 void Init(int a[], int k) {
3     int i;
4     for(i=1; i<=k; i++) a[i]=i;
5 }
6 void Out(int a[], int k) {
7     int i; printf("\n");
8     for(i=1; i<=k; i++) printf("%d ", a[i]);
9 }
10 int lastconfigure(int a[], int k)
11 {
12     int i;
13     for(i=k; i>=1; i--) if(a[i] != n-k+i) return 0;
14     return 1;
15 }
```

1.2. Phương pháp sinh

```
16 void next_combination(int a[], int k) {
17     int i=k;
18     while (i>=1 && a[i]==n-k+i) i--;
19     a[i]++;
20     int j;
21     for (j=i+1; j<=k; j++) a[j]=a[i]+j-i;
22 }
23 void generate(int a[], int k) {
24     Init(a, k); Out(a, k);
25     stop = lastconfigure(a, k);
26     while (stop==0) {
27         next_combination(a, k); Out(a, k);
28         stop = lastconfigure(a, k);
29     }
30 main() {
31     int k; printf("pt me n:="); scanf("%d", &n);
32     printf("pt con k:="); scanf("%d", &k);
33     int a[k]; generate(a, k); getch();
34 }
```

1.2. Phương pháp sinh

Ví dụ 2

Liệt kê các tập con k phần tử từ tập n phần tử

Kết quả	Chương trình
<u>Result</u>	<u>Source Code</u>

1.2. Phương pháp sinh

Ví dụ 3

Liệt kê hoán vị của tập n phần tử

1.2. Phương pháp sinh

Minh họa

$\{1,2,3,4\}$	$\{3,1,2,4\}$
$\{1,2,4,3\}$	$\{3,1,4,2\}$
$\{1,3,2,4\}$	$\{3,2,1,4\}$
$\{1,3,4,2\}$	$\{3,2,4,1\}$
$\{1,4,2,3\}$	$\{3,4,1,2\}$
$\{1,4,3,2\}$	$\{3,4,2,1\}$
$\{2,1,3,4\}$	$\{4,1,2,3\}$
$\{2,1,4,3\}$	$\{4,1,3,2\}$
$\{2,3,1,4\}$	$\{4,2,1,3\}$
$\{2,3,4,1\}$	$\{4,2,3,1\}$
$\{2,4,1,3\}$	$\{4,3,1,2\}$
$\{2,4,3,1\}$	$\{4,3,2,1\}$

✓ $\{1,2,3,4\}$?

✓ $\{4,3,2,1\}$?

✓ $\{3,4,2,1\} \Rightarrow \{4,1,2,3\}$?

✓ Xây dựng thuật toán sinh

1.2. Phương pháp sinh

Định nghĩa

- Ánh xạ tập n phần tử bất kỳ vào tập

$$X = \{1, 2, \dots, n\}$$

- Mỗi hoán vị của X được biểu diễn bởi bộ có thứ tự gồm n thành phần:

$$a = (a_1 \ a_2 \ \dots \ a_n)$$

$$\begin{aligned} &\text{thỏa mãn } a_i \in X, \\ &i=1, \dots, n, \ a_p \neq a_q, \ p \neq q. \end{aligned}$$

Định nghĩa

- **Thứ tự từ điển:**

$$a = (a_1 \ a_2 \ a_3 \ \dots a_n)$$

$$b = (b_1 \ b_2 \ b_3 \ \dots b_n)$$

thứ tự $a < b$,

nếu tồn tại j ($1 \leq j \leq n$):

$$a_1 = b_1, \dots, a_{j-1} = b_{j-1}, \ a_j < b_j$$

1.2. Phương pháp sinh

Bước 3:

$$n = 4$$

$$i = \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad 4$$

$$a = \{1 \quad 3 \quad 4 \quad 2\}$$

$$k = \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad 4$$

$$a = \{1 \quad 3 \quad 4 \quad 2\}$$

$$a = \{ \quad , 4 , 3 , \quad \}$$

$$a = \{ \quad , \quad , 2 , 3 \}$$

Thuật toán

▪ $a = (a_1 \ a_2 \dots a_n)$ chưa phải là cuối cùng.

✓ B1: Tìm Right \rightarrow Left, j đầu tiên:

$$a_j \leq a_{j+1}$$

✓ B2: Tìm Right \rightarrow Left, k đầu tiên:

$$a_k > a_j.$$

✓ B3: hoán vị a_j và a_k

✓ B4: Lật ngược đoạn a_{j+1} đến a_n

1.2. Phương pháp sinh

Bước 3:

- ✓ B1: Tìm Right \rightarrow Left, j đầu tiên:

$$a_j \leq a_{j+1}$$

- ✓ B2: Tìm Right \rightarrow Left, k đầu tiên:

$$a_k > a_j.$$

- ✓ B3: hoán vị a_j và a_k

- ✓ B4: Lật ngược đoạn a_{j+1} đến a_n

```
✓ int j = n-1;  
  while(a[j]>a[j+1])j--;
```

```
✓ int k = n;  
  while(a[j]>=a[k])k--;
```

```
✓ int temp = a[j];  
  a[j] = a[k]; a[k] = temp;
```

```
✓ int l = j+1;int r = n;  
  while(l<r) {  
    int temp = a[l];  
    a[l]= a[r]; [r]= temp;  
    l++;    r--;  
  }
```


1.2. Phương pháp sinh

```
0 #include <stdio.h>
1 int n, stop, count=1;
2 void Init(int a[]) {
3     int i;
4     for(i=1; i<=n; i++) a[i]=i;
5 }
6 void Out(int a[]) {
7     printf("\n%d: ", count);
8     count++;
9     int i;
10    for(i=1; i<=n; i++) printf("%d", a[i]);
11 }
12 int isLastconfigure(int a[]) {
13     int i;
14     for(i=1; i<=n-1; i++) if(a[i]<a[i+1]) return 0;
15     return 1;
16 }
```


1.2. Phương pháp sinh

```
17 void nextconfigure(int a[]) {
18     int j = n-1;
19     while(j>=1 && a[j]>a[j+1]) j--;
20     int k = n;
21     while(a[j]>a[k]) k--;
22     int temp = a[j];
23     a[j] = a[k];
24     a[k] = temp;
25     int l = j+1; int r = n;
26     while(l<r) {
27         int temp = a[l];
28         a[l] = a[r];
29         a[r] = temp;
30         l++; r--;
31     }
32 }
```

1.2. Phương pháp sinh

```
33 void genarate(int a[]) {
34     Init(a); Out(a);
35     stop = isLastconfigure(a);
36     while(stop==0) {
37         nextconfigure(a); Out(a);
38         stop = isLastconfigure(a);
39     }
40 }
41 main() {
42     printf("pt hoan vi n:= "); scanf("%d", &n);
43     int a[n];
44     genarate(a);
45     getch();
46 }
```

1.2. Phương pháp sinh

Ví dụ 2

Liệt kê các tập hoán vị của tập n phần tử

Kết quả	Chương trình
<u>Result</u>	<u>Source Code</u>

Bài toán liệt kê

Nội dung

- ✓ 1.1. Giới thiệu
- ✓ 1.2. Phương pháp sinh
- ✓ 1.3. Phương pháp quay lui

Phương pháp quay lui

Nội dung

- ✓ Mục đích
- ✓ Khái niệm
- ✓ Phương pháp
- ✓ Mã giả
- ✓ Minh họa

1.3. Phương pháp quay lui

Mục đích

- ✓ Để giải bài toán liệt kê hoặc tối ưu tổ hợp
- ✓ Đã giải:
 - ✓ Bài toán mã đi tuần
 - ✓ Bài toán xếp hậu
 - ✓ Bài toán mê cung
 - ✓ Bài toán người giao hàng

Khái niệm

- ✓ Backtracking
- ✓ Поиск с возвратом
- ✓ Quay lui
 - ✓ **Backtracking**
 - ✓ 1950,
 - ✓ **D.H.Lehmer**

1.3. Phương pháp quay lui

Khái niệm

- ✓ Backtracking– đi tìm lời giải cho bài toán mà nghiệm của nó là một cấu hình hoặc một tập cấu hình:
- ✓ Tính chất P: xác định cấu hình
- ✓ Tính chất Q: xác định tính dừng của bài toán

Khái niệm

- ✓ Một cấu hình hay một nghiệm:

$$s_1 s_2 \dots s_n$$
$$s_i \in D$$

- ✓ **Bài toán:**

Liệt kê tất cả các cấu hình của S

$$S = s_1 s_2 \dots s_n$$

- ✓ **Bài toán con:**

Giả sử đã tìm được $s_1 \dots s_i, i < n$
Hãy tìm cấu hình S

1.3. Phương pháp quay lui

Phương pháp

- Giả sử có: $s_1 \dots s_{i-1}$
- ✓ Tìm giá trị cho s_i :
- ✓ Duyệt $\forall j \in D$ đề cử cho s_i
- ✓ Mỗi $j \in D$ kiểm tra:
 - ✓ Nếu j chấp nhận ($\in P$), $s_i = j$
 - ✓ Nếu $i = n$ ($\in Q$), được 1 cấu hình,
 - ✓ Nếu $i < n$, tìm s_{i+1} .
 - ✓ Nếu $\forall j$ không được chấp nhận ($\notin P$) (ngõ cụt) thì quay lại bước xác định s_{i-1}

Bản chất

- ✓ Một quy trình tìm kiếm theo chiều sâu
 - ✓ Ví dụ tìm số có 3 chữ số đầu tiên
 - ✓ $D = \{1, 2, 3\}$
 - ✓ P :
 - ✓ $(2, 1, 3)$ – chấp nhận
 - ✓ $(2, 2, 3)$ – không chấp nhận
- 1 2 3
1 3 2
2 1 3
2 3 1
3 1 2
3 2 1

1.3. Phương pháp quay lui

Phương pháp

- Để liệt kê tất cả cấu hình $S = s_1 s_2 \dots s_n$
- ✓ Giả sử có: $s_1 s_2 \dots s_{i-1}$
 - ✓ Ở bước thứ tìm giá trị cho thành phần s_i :
 - Duyệt tất cả các khả năng j đề cử cho s_i .
 - Ứng với mỗi khả năng j kiểm tra:
 - Nếu chấp nhận j thì $s_i = j$,
 - » nếu $i = n$ được 1 cấu hình
 - » ngược lại, thì tiến hành xác định thành phần s_{i+1} .
 - Nếu thử tất cả khả năng mà không được chấp nhận thì quay lại bước xác định thành phần s_{i-1}

1.3. Phương pháp quay lui

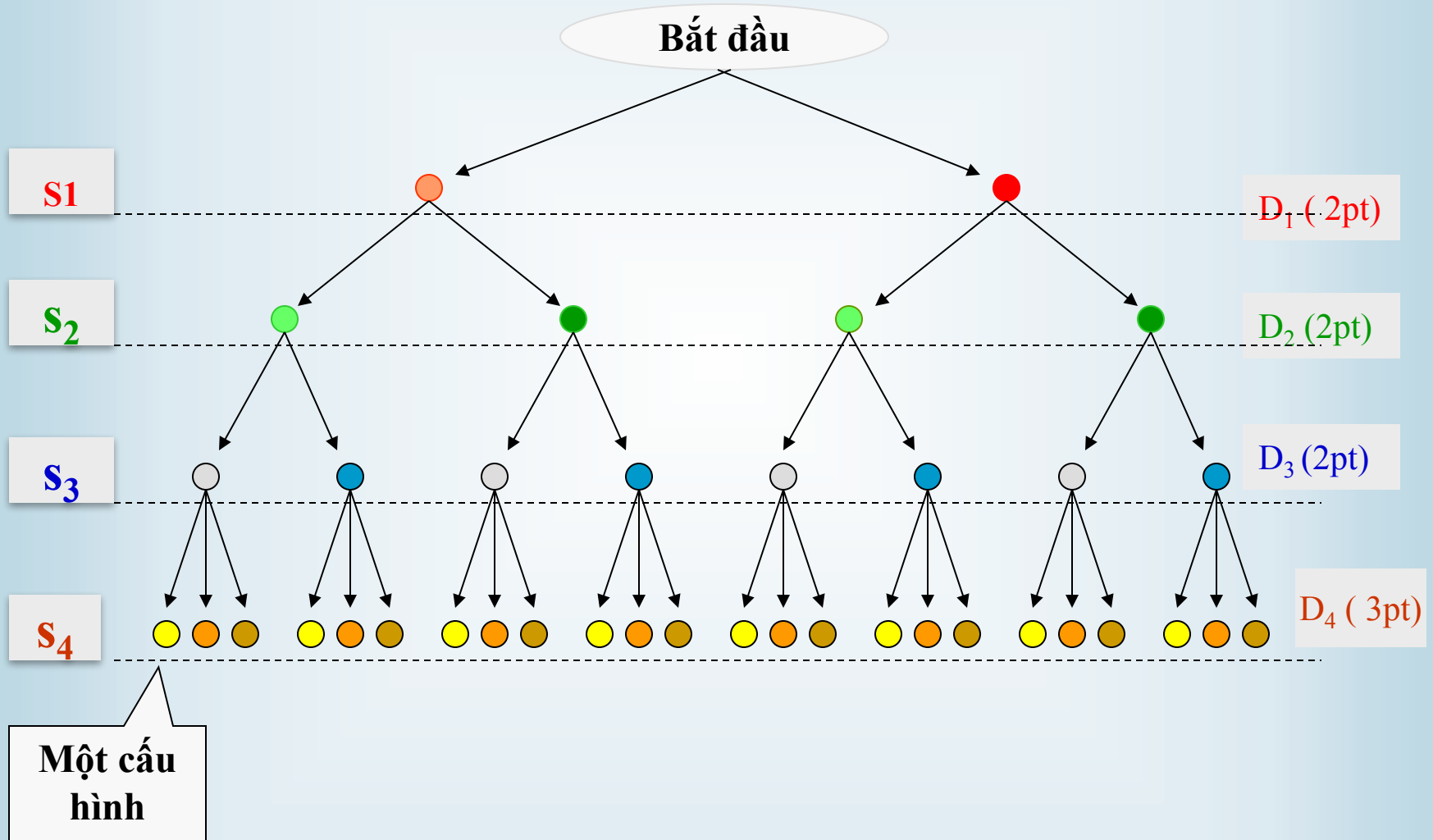
Phương pháp

- Giả sử có: $s_1 \dots s_{i-1}$
- ✓ Tìm giá trị cho s_i :
- ✓ Duyệt $\forall j \in D$ đề cử cho s_i
- ✓ Mỗi $j \in D$ kiểm tra:
 - ✓ Nếu j chấp nhận ($\in P$), $s_i = j$
 - ✓ Nếu $i = n$ ($\in Q$), được 1 cấu hình,
 - ✓ Nếu $i < n$, tìm s_{i+1} .
 - ✓ Nếu $\forall j$ không được chấp nhận ($\notin P$) (ngõ cụt) thì quay lại bước xác định s_{i-1}

Mã giả

```
void try (i, n){  
     $\forall j \in D_i$ {  
        if (< chấp nhận j >){  
             $s_i = j$ ;  
            if (i==n)  
                <Ghi cấu hình S>  
            else try (i+1, n);  
        }  
    }  
}
```

1.3. phương pháp quay lui

1.2. Phương pháp quay lui

Ví dụ

- ✓ Liệt kê dãy nhị phân có độ dài n .
- ✓ Liệt kê hoán vị tập n phần tử.
- ✓ Bài toán Xếp Hậu.

1.3. Phương pháp quay lui

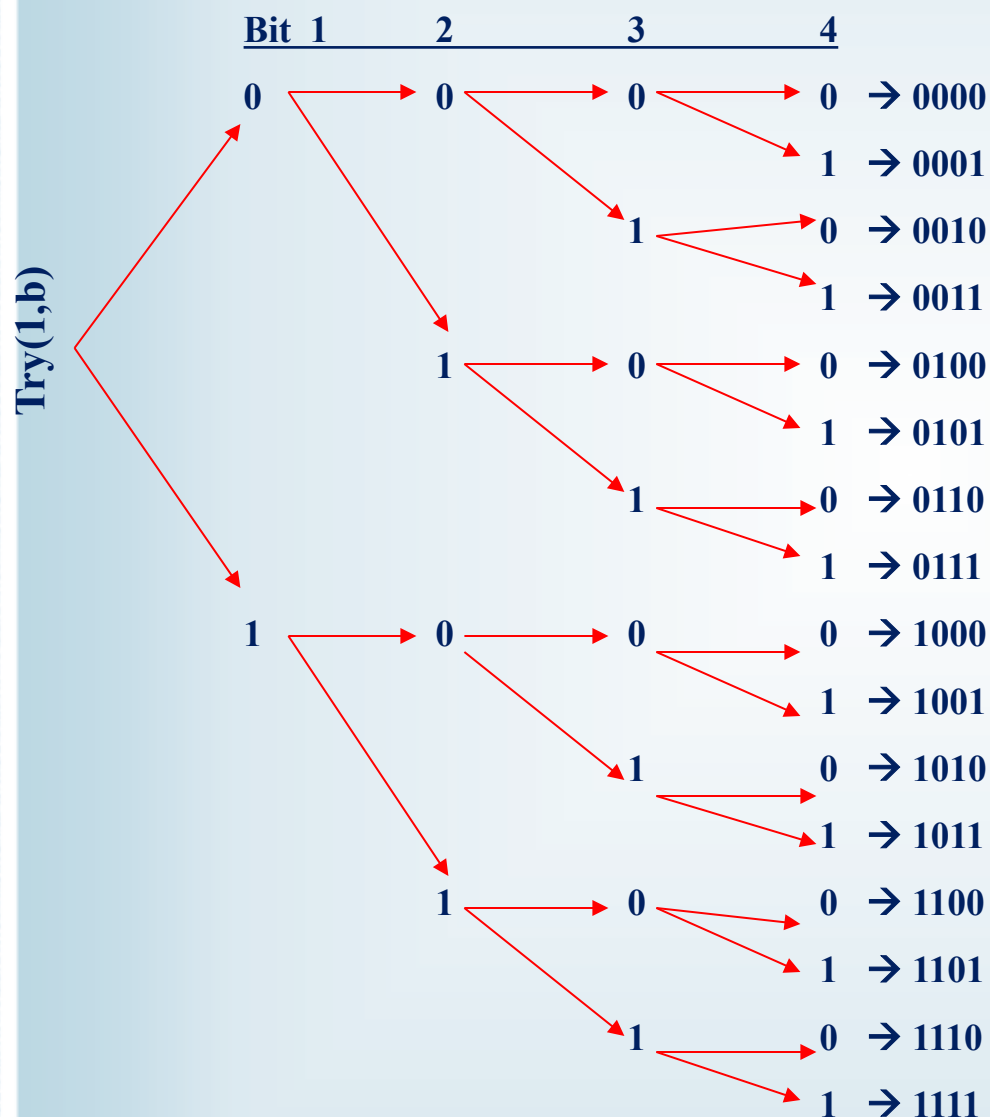
Ví dụ 1

- ✓ Liệt kê xâu nhị phân độ dài n
- ✓ Biểu diễn dãy nhị phân:
 $b = (b_1 b_2 \dots b_n)$
 $b_i \in \{0,1\}$
- ✓ **Try(i,...)** - xác định b_i
- ✓ $D = \{0,1\}$
- ✓ P
- ✓ $i = n$ - được 1 cấu hình $\in Q$

Mã giả

```
void Try(int i, char b[]){  
    char j;  
    for(j='0'; j<='1';j++){  
        //P – bỏ qua kiểm tra  
        b[i]=j;  
        if(i==n) Out(b);  
        else Try(i+1,b);  
    }  
}
```

1.3. Phương pháp quay lui

Mã giả

```
void Try(int i, char b[]){
    char j;
    for(j='0'; j<='1';j++){
        //P – bỏ qua kiểm tra
        b[i]=j;
        if(i==n) Out(b);
        else Try(i+1,b);
    }
}
```

1.3. Phương pháp quay lui

```
0 #include <stdio.h>
1 int n, count=1;
2 void Out(char b[]) {
3     printf("\n%d:\t", count);
4     int i; count++;
5     for(i=1; i<=n; i++) putchar(b[i]);
6 }
7 void Try(int i, char b[]) {
8     char j;
9     for(j='0'; j<='1'; j++) {
10         b[i]=j;
11         if(i==n) Out(b);
12         else Try(i+1, b);
13     }}
14 main() {
15     printf("nhap n = "); scanf("%d", &n);
16     char b[n]; printf("xau nhi phan %d bit", n);
17     Try(1, b); getch();
18 }
```

1.2. Phương pháp quay lui

Ví dụ 1

Liệt kê xâu nhị phân độ dài n

Kết quả	Chương trình
<u>Result</u>	<u>Source Code</u>

1.3. Phương pháp quay lui

Ví dụ 2

- Liệt kê các hoán vị của tập $X = \{1, 2, \dots, n\}$.
- ✓ Biểu diễn hoán vị dạng
$$s_1 \ s_2 \ \dots \ s_n$$
$$s_i \in X, s_p \neq s_q, p \neq q.$$
- **Try(i,...)** - xác định s_i
- ✓ $D = \{1, \dots, n\}$
- ✓ Chấp nhận $j \in D$ nếu j **chưa được chọn**.

Ví dụ 2

- ✓ Sử dụng mảng b
$$b = \{ b[1], b[2], \dots, b[n] \}$$
$$b[j] = \left\{ \begin{array}{ll} 1, & j \text{ chưa chọn} \\ 0, & j \text{ đã được chọn} \end{array} \right\}$$
- ✓ Khởi tạo $b[j] = 1, \forall j \in D$
- ✓ $i = n$ - được 1 cấu hình $\in Q$

1.3. Phương pháp quay lui

Ví dụ 2

- Liệt kê các hoán vị của tập $X = \{1, 2, \dots, n\}$.

- ✓ Biểu diễn hoán vị dạng

$$s_1 \ s_2 \ \dots \ s_n$$

$$s_i \in X, \ s_p \neq s_q, \ p \neq q.$$

- ✓ **Try(i,...)** - xác định s_i

Mã giả

```
void Try(int i,int b[],int s[]){
    int j;
    for(j=1;j<=n;j++){
        if(b[j]==1){
            s[i]=j;
            b[j]=0;
            if(i==n) Out(s);
            else Try(i+1,b,s);
            b[j]=1;
        }
    }
}
```

1.3. Phương pháp quay lui

```
0 #include <stdio.h>
1 int n, count=1;
2 void Init(int b[]) {
3     int j;
4     for (j=1; j<=n; j++) b[j]=1;
5 }
6 void Out(int s[]) {
7     printf("\n %d:\t", count);
8     int i;
9     for (i=1; i<=n; i++) printf("%d", s[i]);
10    count++;
11 }
```

1.3. Phương pháp quay lui

```
12 void Try(int i,int b[],int s[]) {
13     int j;
14     for(j=1;j<=n;j++) {
15         if(b[j]==1) {
16             s[i]=j;
17             b[j]=0;
18             if(i==n) Out(s);
19             else Try(i+1,b,s);
20             b[j]=1;
21         } }
22 }
23 main() {
24     printf("pt hoan vi n:= ");scanf("%d",&n);
25     int b[n],s[n];
26     Init(b); Try(1,b,s);
27     getch();
28 }
```


1.2. Phương pháp sinh

Ví dụ 2

Liệt kê hoán vị của tập n phần tử

Kết quả	Chương trình
<u>Result</u>	<u>Source Code</u>

1.3. Phương pháp quay lui

Ví dụ 3

- Liệt kê tất cả các cách xếp 8 quân Hậu trên bàn cờ 8x8 sao cho chúng không ăn được nhau.

✓

Ví dụ 3

- ✓ Đánh số cột từ 1.. 8
- ✓ Đánh số hàng từ 1.. 8
- ✓ Biểu diễn cách xếp:

$x_1 \ x_2 \ \dots \ x_8$

- ✓ x_i được xếp ở hàng i
- ✓ $D = \{1, \dots, 8\}$
 - ✓ $x_i = j$: Hậu thứ i được xếp vào cột j
- ✓ j được chấp nhận nếu ô (i,j) được tự do

1.3. Phương pháp quay lui

Ví dụ 3

- ✓ ô (i,j) được tự do
 - ✓ **Quản lý cột**
 - ✓ Quản lý đường chéo thuận
 - ✓ Quản lý đường chéo nghịch

							9
1						9	
	1				9		
		1		9			
		9		1			
	9				1		
9						1	

Ví dụ 3

- ✓ Mảng a – quản lý cột

$$a = \{ a[1], \dots, a[8] \}$$

$$a[j] = \begin{cases} 1, & \text{cột } j \text{ tự do} \\ 0, & \text{cột } j \text{ đã chiếu} \end{cases}$$

1.3. Phương pháp quay lui

Ví dụ 3:

- ✓ Quản lý đường chéo thuận

	1	2	3	4	5	6	7	8
X ₁	2	3	4	5	6	7	8	9
X ₂						8		10
X ₃					8			11
X ₄				8				12
X ₅			8					13
X ₆		8						14
X ₇	8							15
X ₈								16

Ví dụ 3

- ✓ Mảng b – quản lý đường chéo thuận

$$b = \{ b[2], \dots, b[16] \}$$

- ✓ $b[k] = \begin{cases} 1, & \text{đc chuẩn } k \text{ tự do} \\ 0, & \text{đc thuận } k \text{ đã chiếu} \end{cases}$

1.3. Phương pháp quay lui

Ví dụ 3:

✓ Quản lý đường chéo nghịch

	1	2	3	4	5	6	7	8
X ₁								-7
X ₂	1							-6
X ₃		1						-5
X ₄			1					-4
X ₅				1				-3
X ₆					1			-2
X ₇						1		-1
X ₈	7	6	5	4	3	2	1	0

Ví dụ 3

✓ Mảng c – quản lý đường chéo nghịch

$$c = \{ c[-7], \dots, b[7] \}$$

✓ $c[k] =$

$$\begin{cases} 1, & \text{đc nghịch } k \text{ tự do} \\ 0, & \text{đc nghịch } k \text{ đã chiếu} \end{cases}$$

1.3. Phương pháp quay lui

Ví dụ 3:

	1	2	3	4	5	6	7	8
X ₁								
X ₂								
X ₃								
X ₄								
X ₅								
X ₆								
X ₇								
X ₈								

Ví dụ 3

- ✓ Khởi tạo:
 $\forall i, k$
 $a_j = 1 \&\& b_k = 1 \&\& c_k = 1$
- ✓ j được chấp nhận khi
 $a_j == 1 \&\& b_{i+j} == 1$
 $\&\& c_{i-j} == 1$
- ✓ Try (i,..) – tìm cột đặt con
hậu ở hàng i

1.3. Phương pháp quay lui

```
0 #include<stdio.h>
1 int a[100],b[100],c[100],x[100];
2 int count;
3 int init(int n){
4     int i;
5     for(i=1;i<=n;i++) a[i]=1;
6     for(i=2;i<=2*n;i++) b[i]=1;
7     for(i=1-n;i<=n-1;i++) c[i]=1;
8 }
9 int kq(int n){
10     int i;
11     for(i=1;i<=n;i++)printf("%3d", x[i]);
12     printf("\n");
13 }
```

1.3. Phương pháp quay lui

```
14 int try(int i, int n) {  
15     int j;  
16     for (j=1; j<=n; j++) {  
17         if (a[j] && b[i+j] && c[i-j]) {  
18             x[i]=j;  
19             a[j]=0;  
20             b[i+j]=0;  
21             c[i-j]=0;  
22             if (i==n) { kq(i); count++; }  
23             else try(i+1, n);  
24             a[j]=1;  
25             b[i+j]=1;  
26             c[i-j]=1;  
27     } } }
```


1.3. Phương pháp quay lui

```
33 int main() {  
34     int n;  
35     printf(" n= ");  
36     scanf("%d", &n);  
37     init(n);  
38     try(1, n);  
39     printf("%d", count);  
40     getch();  
41 }
```

1.2. Phương pháp quay lui

Ví dụ 3

Liệt kê cách xếp hậu

Kết quả

Result

Chương trình

Source Code

$x = (3 \ 6 \ 4 \ 2 \ 8 \ 5 \ 7 \ 1)$

Phương pháp quay lui

- Liệt kê tổ hợp chập k của n phần tử
- $K = 3, n = 4$
 - 1 2 3
 - 1 2 4
 - 1 3 4
 - 2 3 4
- $j = s[i-1] + 1 \dots n - k + 1$
- $s[0] = 0$

- Chương trình

```
void Try(int i, int n, int k, int s[]){
    for(int j = 1; j <= n; j++){
        if(j >= s[i-1] + 1 && j <= n - k + i){
            s[i] = j;
            if(i == k) Out(n, k, s);
            else Try(i + 1, n, k, s);
        }
    }
}

void TH(int n, int k, int s[]){
    if(k >= 0 && k <= n) s[0] = 0;
    Try(1, n, k, s);
}
```

Phương pháp quay lui

- Liệt kê chỉnh hợp chập k của n phần tử

- $K = 2, n = 3$

- 1 2
 - 1 3
 - 2 1
 - 2 3
 - 3 1
 - 3 2

- $c[1] = 1, c[2] = 1, c[3] = 1$

- Chương trình

```
void Try(int i, int n, int k, int s[], int c[]){
    for(int j = 1; j <= n; j++){
        if(c[j] == 1){
            s[i] = j;
            c[j] = 0;
            if(i == k) Out(n, k, s);
            else Try(i+1, n, k, s, c);
            c[j] = 1;
        }
    }
}

void TH(int n, int k, int s[], int c[]){
    Test(c, n);
    if(k >= 0 && k <= n) s[0] = 0;
    Try(1, n, k, s, c);
}
```


Tóm lại

□ Kỹ thuật sinh:

- (1) Xác định trạng thái đầu của bài toán.
- (2) Xác định trạng thái kết thúc.
- (3) Xác định một thứ tự cho các trạng thái.
- (4) Tìm giải thuật đi từ trạng thái này sang trạng thái khác.

□ Kỹ thuật quay lui:

- (1) Tại 1 thời điểm, chỉ xét thành phần thứ i của cấu hình
- (2) Với mọi trị j trong miền trị của thành phần này

2.1- Nếu chọn được 1 trị hợp lệ thì

Gán $x_i = j$

Xử lý cấu hình ở thành phần thứ $i+1$

Nếu $i=0$ thì bài toán không có lời giải.

Bài Tập

1. Liệt kê nghiệm nguyên của pt $x_1 + x_2 + x_3 = 15$ với $x_1 \geq 0$, $x_2 \geq 0$, $x_3 \geq 0$.
2. Liệt kê số chuỗi có độ dài 3 ký tự xyz với $x \in \{ a,b,c\}$, $y \in \{ d,e\}$, $z \in \{ m,n,t\}$
3. Viết lại các bài mẫu về giải thuật quay lui nhưng ghi kết quả lên file.

Bài Tập

Cấu hình ban đầu: trị đầu tiên của mỗi miền trị

Cách sinh: Lấy trị kế tiếp của mỗi miền trị theo cơ chế vòng tròn

Cấu hình cuối: trị cuối cùng của mỗi miền trị

<u>x</u>	<u>y</u>	<u>z</u>
a	d	m
a	d	n
a	d	t
a	e	m
a	e	n
a	e	t
b	d	m
b	d	n
b	d	t
b	e	m
b	e	n
b	e	t
c	d	m
c	d	n
c	d	t
c	e	m
c	e	n
c	e	t

Dùng thứ tự từ điển để so sánh:

adm < adn

Kết quả

Mã nguồn

THAT'S ALL; THANK YOU

- WHAT NEXT?